

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vsa leto 15 K
1/2 " 10 "
1/3 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Oh novem etn. „Kažipot po kufarskem in gradščanskem“ in „drakot“ v letu, „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašiti in poslati se računijo po Petiti-vrstah: če tiskano: 1-krat 6, v 2-krat 14, v 3-krat 12 v vsaki vrsti. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 80. vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavric.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Sramotna zveza — njen namen.

Dr. Anton Gregorčič in pa Commendatore Dottor Luigi Pajer sta od l. 1900. prav debela prijatelja. — Gregorčiču je huda predla, slovensko ljudstvo ga je ob prvotnih volitvah (volilnih mož) v V. kuriji že obsodilo in odklonilo, propad je bil gotov in »ljubljenec naroda« bi se bil moral že pripraviti, kako se zopet vrne v semenišče poučevati, kar mu pa grozno smrdi, — in glejte, v taki grozoviti stiski, največji v njegovem življenju, se ga je usmilil — dr. Pajer. Preskrbel mu je v Furlaniji 22 glasov, v Gorici je zabranil, da ni šlo enako število volilnih mož za naprednega kandidata, ki je imel med Slovenci 17 glasov večine, — in tako je bil izvoljen dr. Gregorčič z večino le 5 glasov. »Eviva don Gregorčič, deputato trulano!« so kričali Slovenci po goriških ulicah in divjali vsled škandala, ki ga je brezsrčno zvalil Gregorčič na pošteno slovensko ime. Ali možakar si je zadovoljno mel roke, na semenišče mu ni bilo treba misliti, zopet je bil poslan na Dunaj, dasi s furlanskimi glasovi, — in vsled tega so narasle njegove šanse tudi za volitve v deželni zbor leto pozneje. — Zato pa je bila tudi hvaležnost Gregorčičeva do Pajerja, — neizmerna. Od takrat naprej plačuje Gregorčič Pajerju in Lahom vsak dan krvav davek iz žuljev in solza našega slovenskega ljudstva! Dolga doba šestih suhih let in za nameček še skoro tri nadaljna leta so plačilo Lahom za takratno uslugo. Lah se smejejo v pest zabiti slovenskega ljudstva, da je trpelo in še vedno trpi škandalozne razmere v deželni hiši.

Nešteti so grehi, pod katerih težo je čisti slovenski del naše dežele. Na vseh krajih in koncih smo bili Slovenci zapostavljeni in oškodovani, deželno gospodarstvo je na robu propada, nikjer upanja kakih novih virov za dohodke, z novo norišnico bomo stali pred polnim polomom. Veliko takih grehov je napravil Pajer samolastno ob prikričevanju Gregorčiča in Berbuča — ali slediti je imel obračun in zaslužena kazen!

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

»Ali hočeš, da naju zavrnejo?« je vskliknil. »Res, boljše bi bilo, da pristaneva in se nekoliko izprehodiva.«

»Da,« je vskliknila Darija radostno, in njene oči so žarele nalik zvezdam; pred njima je stala bela cerkva, mirna, zapuščenca. Temne smreke in borovci so šumeli nad njeno pozlačeno kupolo. Darija je bila srečna. Med tem, ko je Dimitrij privezoval čoln, se je približala cerkvi in pokleknila na prag. Vrata so bila napol odprta; cerkev je bila čisto prazna, le ena oseba je bila tam, opirala lakot ob steno in glavo ob dlan; bil je to visok, zamišljen, mlad pop. Bil je idealno krasen v tej temi obleki; s tem dolgim, črnim zavojem, z gavrano brado in lasmi. Njegove oči so bile videti polne sanj.

Lani je bilo v deželnem zboru 15 poslancev, torej večina, ki niso plesali na komando deželnega glavarja Pajerja in njegovega kompanjona Gregorčiča. Poštenjaka sta se zbalala nove večine, ker njiju vest ni bila čista in sta se bala, da pridejo njiju grehi na kritično rešeto, čemur bi sledili najbrže tudi neprijetni sklepi.

Zato sta raje deželni zbor razbila in sklenila za nove volitve trdno zvezo, da si preskrbita tako večino, ki bode lepo potrjevala vse, kar bosta predlagala onadva v imenu deželnega odbora.

In tako večino sta dobila! Za tako večino sta se zvezala, Gregorčič je podpiral Pajerja v Gorici in Brdih, Pajer Gregorčiča v Ločniku in v veleposestvu. Laški liberalci pa so sami pripoznali — imamo priče — da jim ne diši podpora klerikalcem: ali vezani so!

Stara grešnica Pajer in Gregorčič nista dala miru, dokler si nista priborila večine, ki vse potrdi, kar sta grešila že doslej in kar mislita še skovati proti slovenskemu ljudstvu. — Potrditev vseh nezakonitih imenovanj laških uradnikov, potrditev strahovitih računov nove norišnice, — potrditev vseh plačil v Furlanijo, do čim so podpore za Slovence pustili zapasti, — potrditev ogromnih prispevkov za vodne zgradbe po Furlaniji itd. — vse to in nešteto drugih reči bosta morala dobiti od nove poslušne večine. Dr. Mariani, ki nima dovolj trnega želodca za tako hrano, je raje zbežal v pokoj. — 81 let stari Pajer pa hoče še gospodariti v deželni hiši, da umre v časti in spoštovanju — račun.

Takemu namenu je služila letošnja sramotna zveza dr. Pajerja in dr. Gregorčiča. — Obžalovati je le nekaj docela novih mož, ki omažejo svoje ime in svojo čast v tej družbi. Doslej spoštovani bodo kmalu preklinjani! Njihova reč!

Nemški jezikovni zakoni sankcionirani.

Odstop obeh čeških ministrov.

Brzjojavka z Dunaja 2. t. m. je naznaila sankcijo znanih nemških jezikovnih zakonov.

»Tu čaka mene in mojega careviča,« je pomislila devojka in se zasmejala svoji naivnosti. Nato je obrnila oči k sliki Bogorodnice, ki je visela na steni. Zlato njene oblačila in drobni dragi kameni njene krone so se svetili v polmroku tako čarobno, in kako sladek je bil smehljaj tega črnega obličja! Darija je bila tako srečna, tako srečna. . . . Torej se jej je Bogorodica še smejala! Vstala je in se čutila skoro močno. Videla je, da sedi Dimitrij pod drevesom na nizki klopici; ni je hotel motiti v molitvi. Šla je bliže k njemu in legla v travo, ki se je, velika in polna cvetja, zgrnila nad njo kakor valovi jezera; visoko, visoko nad njo je zijala modra propast neba, in šum dreves in Neve, katere temen, globok rokav je tekel mimo, je polnil njen sluh z veličastno godbo.

Dolgo sta molčala.

»Dašenjka,« je začel Dimitrij, »ti si čudno dekle. Mlada si in krasna in vendar si žalostna, tako žalostna. Veš, kako te ljubim, in vendar mi nisi nikdar zaupala, kaj te teži. Povej, zakaj se ne brigaš za

Torej zakoni, katere so sklenili dolnoslovenski, gorenjeavstrijski, solnograški in predarelski deželni zbor, po katerih se določa nemščina za edini učni jezik na ljudskih, meščanskih in srednjih šolah ter ob enem za edini uradni in poslovni jezik avtonomnih oblasti, so dobili cesarjevo potrjenje.

Brzjojavka je ob enem naznaila, da sta odstopila oba češka ministra Začek in Braf, katere je cesar istočasno imenoval za svoja tajna svetovalca.

Poslanska zbornica je prekinila zasedanje, da se je mogla izvršiti sankcija navedenih jezikovnih zakonov brez hrupa v njej. Ministerskemu svetu se je zdelo nujno potrebno v soboto skleniti proti glasoma omenjenih dveh čeških ministrov, da se predloži nemške »obrambene« jezikovne zakone cesarju v sankcijo. Ministerski predsednik Bienertli je bil pri cesarju v nedeljo; obvestil ga je o sklepu ministerskega sveta in mu naznail odstop čeških ministrov. Cesar je podelil zakonom sankcijo, vzel na znanje odstop čeških ministrov, ju imenoval za tajna svetnika, vodstvo poljedelskega ministerstva je prevzel sekijski šef J. Popp, mesto češkega ministra-rojaka pa ostane še prazno.

Pričakovalo se je pač, da vlada poskusi spraviti parlament do rednega, plodnosnega delovanja, da skusi odstraniti vse ovire, ki bi bile na potu takemu delovanju, ali namesto tega vidimo kar nakrat prekinjenje zasedanja in sankcijo zakonov, kateri morajo Čehe do skrajnosti razburiti ter jih pognati v najhujši boj proti Bienertli vlad.

Završalo se je po čeških deželah, ko je bila znana Bienertliova namera, da predloži omenjene zakone v sankcijo.

Češki narodni svet se je sešel na posvetovanje, katerega so se udeležili vsi poslanci, deželni in državni, ter je poslal cesarju tako-je brzjojavko:

»Vaše kraljevsko in cesarsko veličanstvo! Češki narodni svet kot zastopnik češkega naroda v vseh kraljevinah in deželah, nad katerimi vlada vaše mogočno žezlo, stopa pred Vas s prošnjo, da ne blagovolite dati svojega najvišjega potrjenja nemškim jezikovnim zakonom. Tozadevni sklepi štirih deželnih zborov so

svet, zakaj te ne veseli nič, kar veseli druge? Niti radovedna nisi. Ležiš tu v travi in gledaš v nebo, in nekaj korakov od tebe plove v megu in pogovoru po neki prebivalstvo celoga mesta v slavnostnem razpoloženju; ti se ne brigaš za to. Za temi drevesi pride po cesti, posuti s peskom, za nekaj trenutkov najsijajnejši dvor sveta, — in tudi za to se ne brigaš; mislim, da bi niti ne dvignila glave, če bi prišli tu mimo naju. Morda že niti ne veš, da sem ti jutraj pripovedoval, kako je prišel včeraj v Petrograd eden najboga-tejših vladarjev Vzhoda, kako ga je celo mesto pričakovalo na ulici, da bi občudovalo bajevni lesk briljantov in rubinov, s katerimi je bil pokrit in o katerih je šla govorica pred njegovim prihodom?«

»Ah, spominjam se,« je odvrnila kratko.

»In vendar gledaš v nebo in se ne zganeš, dasi sem ti povedal, da je v senci bližnjega drevoreda možno srečati ta spreved, lesketajoč se dragih kamenov. Ali nočeš, da bi šla kakor ves ostali Pe-

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in glaje je plačati leče Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, redna in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

PRIMOREC izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledalska ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Naovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Prosel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

razžalili čast češkega naroda. Narodnostni boji v teh pokrajinah osobito pa v prestolnici, ki ni le glavno mesto Nižje Avstrije temveč tudi vseh narodov, ki stanujejo v državi, so nevaren začetek državnopravnih sprememb v slavni Vaši dedovini. Žalosti nas, da se je našel minister, da se je celo našel ministerski predsednik iz uradniških krogov, ki je predložil takšen sklep v najvišje potrjenje. Z največjim spoštovanjem za češki narodni svet dr. Podlipny, predsednik.

Toda ta prošnja zastopnikov češkega naroda ni bila uslišana. Bienertlija želja se je zgodila: nemški jezikovni zakoni so sankcionirani.

Nemški zakoni so obrnjeni določno proti Čehom, katere hočejo kar siloma ponemčiti. Na Nižjeavstrijskem živi na tisoče in tisoče Čehov. Vsi ti naj bi zapadli germanizaciji. Dunaj pa je vendar tudi glavno mesto države. Enojezičnost v glavnem mestu države, ki je mnogojezika, ne pomeni nič dobrega. — Nemcem bo po tej sankciji še bolj rasel greben in kjer bodo mogli, bodo odslej še bolj preganjali slovanske jezike. Namesto da bi se bližali reševanju jezikovnega vprašanja, je poostrel vprašanje prav ministerski predsednik Bienertli.

Češki poslanci iz obeh zbornic na Dunaju ter češki deželni poslanci iz Češke, Moravske in Šleske so imeli 3. t. m. posvetovanje, na katerem se je najostreje obsodilo nemške jezikovne zakone, izreklo nezaupanje ministerstvu ter napovedalo Bienertliju boj do skrajnosti.

Iz klerikalnega sveta.

Ljubljanski škof jih je napletel že precej. Sedaj pa je storil nekaj, česar bi se ne bilo vendar nikoli od njega pričakovalo. V »Slov. Narodu« čitamo: Škof je spisal in izdal knjižico »Ženinom in nevestam«, v kateri na dolgo in na široko razpravlja o spolnem občevanju v zakonskem življenju in natančno razlaga, kaj se sme v zakonu zgoditi in kaj se ne sme itd. Knjige v varstvo zdravja so vedno koristne. Toda, kar je škof spisal, to ni knjiga v varstvo zdravja, to ni drugega nič, kakor s tercijskim vzdihovanjem prepleten pornografičen spis, navadna svi-njarija. Knjižica je pisana tako, kakor bi

trograd občudovat zapadajoče sonce? Ali si nočeš pogledati sijajnega umetnega ognja, ki se zapali v čast našemu azijskemu gostu, kakor hitro se stemni?«

Darija dolgo ni odgovorila, a končno je prišel njen glas, sladek in miren, iz valovajoče se trave, polne cvetja.

»Ali bi te zelo presenetilo, Mitko, če bi tako bitje, kakoršno sem jaz, mislilo več na nebo kakor na ta svet?«

Dimitrij je plaval kvišku in bil v trenutku poleg nje.

»Ti misliš na smrt? Ali se še vedno čutiš bolno? Ali si želiš umreti?«

Darija je sedla.

»Ne, ne, ne še,« je rekla tiho.

Ko je hotel za trenutek zopet govoriti, mu je položila roko na usta.

»Molči,« ga je prosila, »pušti govoriti drevesom in šumeti reki.«

Za nekaj časa pa je pričela sama govoriti.

(Dalje prihodnjik.)

bila potekla izpod peresa kake stare babice; pisana je brezskrbno in brezstidno, tako da mora razžaliti čut spodobnosti vsakega človeka. Kaj tako osoljenega, opopranega, papriciranega in s španskimi muhami prepletenega še ni bilo natisnjeno v slovenskem jeziku. Če bi bila škofa pri izdaji te knjižice vodila skrb za ljudsko zdravje, bi je sploh ne bil sam spisal. marveč bi bil stvar poveril kakemu zdravniku, ki bi bil tako knjižico spisal stvarno in strogo podučno ter s primerno obzirnostjo in škof naj bi bil preskrbel, da bi bili tako knjižico ljudje dobili recimo pri izpraševanju, torej tik pred poroko. Tako pa se mora vsakdo vprašati, kaj pa ve škof o zakonskem življenju, kje in kako pa si je pridobil škof tako znanje o zakonskem občevarstvu, da govori o njem kakor kak specialist, ki je v mesenosti osivel? Škof je samec in sodimo, da mesenih grehov nima ravno mnogo na svoji vesti — kako se torej sploh upa razpravljati o zakonskih stvareh. Kaj je torej škofa napotilo, da je izdal tako knjižico, ki je vzbudila v Ljubljani nepopisno ogorčenje, ki je razburila in razgnevila celo najpobožnejše ljudi, ki so sicer smatrali škofa za neko višje bitje. Samo dvoje je mogoče: ali je škof mislil, da bo s tako knjižico zaslužil par tisočakov; torej iz pohujšanja ljudstva napravil dobiček ali pa je škof duševno tako opešal, da ni več zmožen presoditi, kaj sme in česa ne sme, kaj je dopustno in kaj je pohujšljivo. Škof je s to nesramno knjižico pokazal, da ne pozna dolžnosti, ki mu jih nalaga njegovo dostojanstvo, dokazal je, da je brezskrben in neomikan ali pa umobolen človek. Na Slovenskem še ni bilo takega škandala, takega velikanskega pohujšanja, kakor ga je storil škof Jeglič, ki pravi, da je postavljen in razsvetljen od sv. Duha.

Na zahtevanje kanonikov je škof svojo knjižnico sam konfisciral, to se pravi, umaknil jo je iz knjigotrštva. S tem je sam priznal, da je njegova knjižica **nesramna in nenravna**. Vihar nevolje, ki je v vseh krogih nastal proti škofu in ki je tako velik, da že najhujše tercijalke pošiljajo škofa v blazinico, je pač kanonike prestrašil. Saj morajo čutiti, da katoliške cerkve in vere še ni nihče tako kompromitiral, kakor škof. Škof je torej svojo knjižico umaknil in bo lahko z njo vso zimo peči kuril. Toda kar je storil, se ne da več narediti nestorjeno. Vsi razumni in razsodni ljudje v deželi morajo izvedeti, kake stvari piše ljubljanski škof!

Prav važen činitelj pri prehrani otrok

je „KUFKE“, ki po obsežni vsebini redilne snovi dovede do krepkega razvija mišičevja in kosti. „Kufke“ je prebaven tako lahko, da ga celo lahko prenese najslabotnejši dojenček želodec. Ob tej prehrani se nikdar ne porajajo motenja prebave; odstrani pa tudi hitro pri otrokih tako pogosto nastopajoče črevesne katarje, driske ter bljevanje itd.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Šmarje pri Ajdovščini. — Dne 31. oktobra t. l. se je vršila slavnost otvoritve nove ljudske šole v Tevčah. Nikdar bi si ne bil človek mislil, da se v tako zapuščeni vasi ljudje tako zavedajo pomena šole, katera je bila neobhodno potrebna zlasti za Tevčane; kajti otroci so morali hoditi 1 uro hoda v oddaljeno šolo v Šmarje ob vročini in mrazu. Vsa čast vrlim Tevčanom in Uhancem za njih požrtvovalnost. Povabili so tudi župana g. Fr. Gruntarja in pevsko društvo iz Šmarji k slavnosti, in opazalo se je tudi več uglednih oseb pri udeležbi. G. učitelj Dragotin Bratina iz Velikih Zabel je imel lep govor; pohvalil je Tevčane in Uhance ter g. Gruntarja, ker je v vseh rečeh šel na roko, da se je šola vdobila. Nadalje je g. Gruntar napil na zdravje presvet. cesarja ter se zahvalil v imenu Tevčanov g. nadzorniku, ki je podpiral dobro prizadevanje. K koncu se je oglašil g. nadučitelj Kavs Janko iz Šmarji ter razlagal o pomenu šole. Ukaželjni Tevčani so ga nape-to poslušali tako da je med njegovim govorom vladala grobna tišina.

Ni pa pozabil omeniti tudi družbe sv. Cirila in Metoda in njenih koristi; nabralo se je 11 kron.

Kakor povsod tudi tukaj so bili klerikalci proti ustanovitvi šole, namreč 7. po številu; tudi tukaj jim je poduk nasproten, ker oni žele še vedno temo. Vam, zavedni Tevčani in Uhanci, pa kličemo: le tako naprej do omike in napredka!

Rihemberg. — V »Soči« je bilo nekoliko opisano, kako sta naša Štrancar in kaplan divjala in agitirala pri zadnjih volitvah. Zdaj se pa »Prim. list« jezi nad »Sočo« in nekim penzionistom, kakor da tisti, ki hodimo v cerkev, ne znamo pisati. V svojem zagovoru piše žegnani dopisnik o nekem c. kr. uradniku, češ, da je agitiral. Koliko nesramnosti mora imeti dopisnik, da kaj takega zapiše; biti mora to pravi far! S tem seveda hoče poštenega uradnika, ki ne trobi v farški rog, denuncirati in mu škodovati! Toda vso agitacijo in vse agitatorje cele občine od obeh strank, če spravimo skupaj, niso toliko delali in storili, kakor sta delali in storili v cerkvi in zunaj nje gori omenjeni duhovni posodi. Sedaj pa še toliko satanske in ovađuške hudobije, da bi svojemu bližnjemu škodoval. Fej, dopisnik!

Včasih smo slišali in tudi veljalo je, da je duhovnik zato tu, da za nas moli, nam razlaga božjo besedo in da mašuje. Sedaj pa nas sovraži, ovaja, kolne, uči sovraštvo in dela prepire med ljudmi; ko tak nunc raztreseno in pomanjkljivo zve-riži mašo, ki mu pravzaprav služi za političen shod, pa se poda v trgovino in na druge povsetne opravke, da bi tako prej in lože zagospodaril politiško in zaslužil vbogo ljudstvo!

Dopisunu je težko, da je v naši občini toliko naprednjakov. Toda potolaži naj se; kajti še zmirom več nas bo. A za vaše pristne klerikalce se ne bomo trgali, ker je to večinoma sodrga, ki nima nič krščanskega na sebi, brez časti in vredna vas.

Iz županije Sv. Križa. Zdaj po dovršenih volitvah bi bilo vredno poročati javnosti o klerikalnih agitatorjih v naši občini. Ne vemo, ali se zamorejo ponášati kje drugod s takimi in tolikimi klerikalnimi agitatorji, kakor se lahko porašamo mi. Naš župnik Janez Kodre ima toliko zvestih in vnetih pomočnikov za vsakokratne volitve, da bi mu pravzaprav ne trebalo samemu hoditi od hiše do hiše. Samostan oo. kapucinov je pravo gneздо; najhujši v njem je tišto teslo, ki sliši na ime Gotfried. Kaj ta človek kvasi ljudem bodisi v cerkvi, ali zunaj! To presega že vse meje. Celo našega »Frenceta s Križa« je vnovič prekrščeval — gotovo v popolni pijanosti, ker trezen človek ne uganja takih neumnosti. Mnogi so resno verjeli in drugim pripovedovali, da ako ne zmagajo klerikalci, da bodo naprednjaki razdajali v par letih celo — samostan. Da se taki grdi obrekovalci ne boje kazni božje!

V agitaciji je bilo vse naše mestno županstvo, ki šteje 10 glav. Najhujši je bil tisti »nadkristijan«, ki je v svoji gorečnosti za klerikalne kandidate celo pozabil na bolno svojo teto, da bi bila morala za pomanjkanjem umreti v zapuščenosti, ako bi ne bila zbrala svojih zadnjih moči ter šla k naprednim sosedom. In vendar se ima ta podžupan baš oni teti zahvaliti za tako gmotno stanje. Tako povračuje naš evet »kristijanstva« celo svoji dobrotnici in teti.

Naš orglavec Črnigoj je v svoji gorečnosti zanemarjal celo svoje zakonske dolžnosti tako, da mu je ušla — boljša polovica. On, ki je imel ob poroki posvetne in redovne duhovnike za tovariše; on, ki je svoječasno brusil pete po občini v bojazni, da bi se uvedla ločitev zakona; on ki je pod grmom obiral »prepovedan sad« — on, ki je tudi »bi-mal« svojo ženico — on je bil vnet agitator nad vse — za Fona in Fabijana in tovariše. Tepec — tak agitator — in nič drugega si ne morejo misliti izvoljenci.

Praktičen pa je pri vsem tem naš orglavec. Računal je tako-le: »Res, da sem zdrsal par podplatov kot agitator; a upam, da ne zastonj. Brez mene bi občina Sv. Križ izgubila častni naslov: klerikalna trdnjava. Za svoje zasluge hočem ime-ti od klerikalnega obč. zastopstva plačilo in ne majhno plačilo. Vložim prošnjo za zvišanje plače za orgljanje.«

Tako in enako je modroval naš Kar-lut, ko je ves vpehan prihajal domov z agitacije, kjer je slišal marsikatero slano; kjer je bil prišel celo v konflikt z orožni-
kom. »Prijetno delo ni agitiranje. Pusto

je življenje brez žene, a lepi bodo stotaki, katere mi bo moralo plačati klerikalno županstvo. Ne, zastonj se nisem pojal po občini; boste plačali pantaloni.« Tako naš organist. —

In res, pri prvi starešinstveni seji je že bila prošnja za zvišanje plače na vsaj 800 K od strani občine. Samostan in žup-na cerkev plačuje posebej.

Že lansko leto se je bilo sklenilo neko zvišanje, katero pa je ljudska nevolja vr-gla v vodo. Zdaj je bil orglavec gotov zmage — kot nagrado, če ne za malovred-no drsanje po orgljah po starem, pač pa za pridno agitiranje. Čudno res, da ni šlo. Odložilo se je za kako boljšo priliko. Ra-dovedni smo, kdaj bodo zastopniki obči-ne toliko predrzni, da ugodijo nenasitni lakomnosti proti volji večine občanarjev in davkoplačevalcev. Politične nadležne agitatorje naj plačuje, kdor jih rabi; ob-čina pa ne. To naj si zaponni naš obč. zastop.

Pri vseh mnogoštevilnih posvečenih in neposvečenih agitatorjih vendar lepo napreduje v naši občini napredna stranka, kajti v splošnem razredu smo ostali v manjšini le za one glasove, ki jih daje samostan, iz katerega je prišlo volit vse, kar leze in gre.

V mestni skupini pa smo celo zma-gali za en glas, dasiravno je izostalo pre-cej naših naprednih volilcev. Pri prvih volitvah pa smo gotovi zmage na celi črti, če tudi se vsi klerikalni agitatorji postavi-jo na glavo. Tudi zapeljanci spregledajo.

Še marsikaj bi radi povedali, a pusti-mo za drugikrat.

Od nekod. Pod takim naslovom me napada znani dopisnik v »Prim. Listu« z dne 28. 10. t. l. št. 43. Da je ljudem kleri-kalnega kalibra dana posebna milost na-padanja, sramotenja, zavijanja resnice, jemati ugled vsem, ki ne trobijo v klerikal-ni rog in onim, ki ne polnijo nikdar site bsage, je res utemeljena resnica.

Imenuješ me mlečnozobega mladeni-ča. Ta izraz in tudi vsi drugi lepi priimki, katere si mi dal v dopisu, me ne spravijo iz ravnotežja, vsakdo ve, da ni nikdo več mlečnozoben, kdor dopolni 24. leto; 24. leto sem pa jaz že dopolnil. Ako pa ne veš, da sem že dopolnil 24. leto in tudi še ka-tero drugo, se sam spravljaš na laž; do-stikrat si se že izrazil, da vse veš, da ti nič ne ostane prikrito, da vidiš vsakemu v srce itd. Najbrže vidiš tudi v usta in tako veš, od česa so zobje. Če prideš jutraj k meni, bodi gotov, da sem takrat mle-čnozoben, ker pijem jutraj mleko.

O surovem napadanju pa kar molči. Da sem jaz surovo napadal nosača križ-kih kapucinov, ki je pobiral mošt od hiše do hiše, da sem nosaču oziroma kapucinu grozil z orožniki, sramotil hišo, v kateri bivam, žalil čut starega gospodarja, si se sam izmislil, ali pa se ti je kaj zavrtelo v tvoji prebrisani buči. Zapomni si ali pa si zapiši, kar ti sedaj povem, da jaz še nik-dar nisem sramotil hiše, v kateri stanuj-em; v morebitnem slučaju, da jaz ne bi več v tej hiši stanoval, tudi je ne bi nikdar sramotil, ker to ni častno. Da sem jaz v tej hiši pritlikla, kakor se Ti izražas v omenjenem dopisu, to je le oddušek tvoje jeze, katero ti gojiš name. Jaz se nikomur ne vsiljujem, ker nočem biti nikjer in nik-dar vsiljenec, ampak samo »mlečnozoben« mož, ki vsakemu povem resnico brez za-vijanja in ovinkov.

Če sem jaz svobodomiselni petelin, to je moja stvar. Tebi nisem še ponujal svobodomiselnosti, ker si ti najbrže svo-bodomiselnejši kakor jaz. Torej bodi tiho in drži jezik za zobmi. Ako hočeš, da ti bom še kaj odgovarjal, le bodi dopisnik »Prim. Lista«. Videli bomo tudi, kdo je vrednejši ti ali jaz 25 s palico po sedalu.

Iz komenskega okraja.

V Šempolaju se je ustanovila dne 1. 11. 09. deželna podružnica za zavarova-nje goveje živine. Ta prepotrebna zavarovalnica se je vendar enkrat ustanovila, ali naši živinorejci občine Šempolaj in Slivno naj vsi do ednega pritopijo kot udje k temu prepotrebni in koristne-mu zavodu. Ko nam je dež. opravnik g. Bekar obrazložil pravila iste, se je vpi-salo koj čez 40 udov. Predsednikom je bil izvoljen g. Kozmina, sin g. župana iz Šempolaja.

V Slivnem, 2. nov. — (+ Andrej Peric.) V Slivnem je umrl dne 30. ok-tobra Andrej Peric v osemdesetem letu svoje starosti, večletni župan, bivši ud ok-šolskega sveta, ud cestnega odbora za okraj Komen. Pogreb blagega pokojnika se je vršil dne 1. novembra t. l. Udeležba pri pogrebu je pokazala, koliko spoštova-nja si je pridobil pokojnik v svojem živ-ljenju. Potrudili so se k pogrebu poleg ja-ko obširnega sorodstva vsi domači občani in po večini iz bližnjih občin: Nabrežina, Šempolaj, Mavhinje-Vižovlje in Sesljan. Naj počiva v miru dobri mož!

Iz goriške okolice.

Iz Pevme. (Poskušena tatvi-na.) V nedeljo 27. 10. zvečer je kušala dva tato s krasno obleko in s krasno ča. Po žiganci je prišel v posteljo in spalno sobo, dragi mu je postelja, sta-čajno pa sta bila opazena. Tatovi sta bila dva v obliki krasne obleke. Tatovi je naznanjen ženda moč.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca oktobra 1909. sledeči promet: I. Prejemki: A) redni dohodki: 1) prispevki iz nabiralnikov 1279 K 01, 2) prispevki podružnici s., a) Kranjsko 621 K 68, b) Štajersko 387 K 48, c) Koroško 36 K, d) Primorsko 247 K 49, skupaj 1292 K 65, 3) razni prispevki, sku-pilo za družbeno blago itd. 6887 K 53 sku-paj 9459 K 19. B) izredni dohodki: Za Ci-ril-Metodov obrambni sklad 4944 K 69. Vsota vseh prejemkov 14403 K 88. II. Iz-datki: A) redni izdatki: plače učiteljem, nakup knjig, podpore šolan, nakup poses-tev, skupaj 35299 K 20. B) izredni izdat-ki: Za Ciril-Metodov obrambni sklad v času od 28/9-28/10 09.; prejeti in- dne 28/10 naloženi prispevki 5169 K 69, sku-paj 40468 K 89. Torej primanjkljaj 26.065 K 01 ki se je pokrila iz blagajniških prebit-kov iz prejšnjih mesecev i. s. deloma iz leta 1909. deloma iz leta 1908.

Družba je imela letos t. j. v času od 1/1-30/10. 1909 prejemkov 137.043 K 52, izdatkov 152.592 K 76, torej primanjkljaja 15.549 K 24, ki se je moral pokriti iz bla-gajniškega prebitka iz leta 1908.

Slovinci in Slovenke! Pod-pirajte prekornostno držbo sv. Cirila in Metoda, da bo mogla vstreti vsem zahtevam!

Za družbo sv. Cirila in Metoda K 12 zložili navzoči pri slavlju dokončane šol-ske sobe v Tevčah, dne 31. okt. t. l.

Za družbo sv. C. in M. je nabral g. V. Črnko K 5. Živeli darovalci!

Renčani v Bosni darovali v spomin 20. 9. 08 družbi sv. Cir. in Met. znesek 24 K 28 v. Po 1 K: Spacapan I., Spacapan I., Tribušon I., Pregelj V., Arčon A., Mor-tinuč A., Arčon Av., Mozetič M. in R., Volk R., Vižintin L., Arčon Fr. 1'40, Arčon R. 1'30, po 60 v: Arčon Iv., Kolavčič, Bon. po 40 v: Pregelj Fr. Arčon A., Arčon Fr., Angel, Mozetič K. 50 v, Spacapan 60 vin. Živeli zavedni Renčani!

Domače vesti.

Imenovanje. — C. kr. višji zemljeme-rec II. razreda v Tolminu, gosp. Rudolf F a s a n, je imenovan c. kr. višjim zemlje-mercem I. razreda v VIII. plačilnem raz-redu.

Na II. rednem obč. zboru goriške po-družnice »Društva slov. profesorjev v Ljubljani« so bili izvoljeni v odbor za l. 1909/10 sledeči gg. profesorji: za pred-sednika Ivan Košnik, za odbornike: Fr. Mašera, A. Schaup, Fr. Povšič in A. Ipavec za namestnika J. Žilihi; za Računska preglednika šolska svetnika A. Šantel in Ant. Fras. V 1. odborovi seji je bil izvoljen za podpredsednika Fr. Mašera, za tajnika Andrej Ipavec in za blagajnika Fr. Povšič. Podružnica ima nad 30 članov. Vsako prvo soboto v mesecu bo prirejala sestanke svojih čla-nov.

Novi deželni zbor. — Notico iz zad-nje številke moramo popraviti, ker je škrt v linotype požrl dva laška poslana. — Sestava novega deželnega zbora je taka:

Slovenska stran: iz splošne kurije: Jerič, Manfreda, Fon; iz kmečkih občin: Marinič, Berbuč, Kosmač, Zega, Stepančič, Gregorčič, dr. Gregorin; iz trgov: Andrej Gabršček, iz veleposestva: dr. Franko, Klančič, Rutar.

Laška stran: iz splošne kurije: dr. Faidutti, dr. Bugatto, Piccinini; iz kmečkih občin: baron Locatelli, dr. Meizlik, Gasser; iz trgov: Bombig, dr. Pinavčič, dr. Venier, Nigis; iz trgovske in obrtne zbornice: Venuti in dr. Pettarin; iz veleposestva: dr. Pajer, Blasig, Antonelli.

Klerikalna »Eco« je priobčila čašu in razmeram primeren članek, s katerim je vabila slovenske klerikalce na skupno delo. — Za nadškofa in Gregorčiča je odgovoril lahonski »Corriere« in povedal, da dr. Sedej ne pozna ne prosta in ne laških kanonikov, marveč da pokliče znanprej konzistorij župana Bombiča, dr. Pinavčiča, dr. Venirja, pod katerih katoliško zastavo naj se v prihodnje zbere furlansko ljudstvo.

Laškim liberalnim poslancem je poslal Gabršček v »Gazzettinu« dve »odprti pismi«, v katerih šiba njih 8-letno zvezo slov. klerikalci. Zadel je v živo. Včerajšnji »Corriere« se zvija in zvija, ali ni se upal zavrniti ali vsaj opravičevati niti jednega dejstva. V mestu se je včeraj mnogo govorilo o bridkih resnicah, ki so jih šli laški liberalci.

Nesramna laž v »Gorici«. — »Gorica« pripoveduje venomer, da je Gabršček agitiral v splošni kuriji v Gorici za Faiduttijevo stranko ter da je zmagala laška klerikalna stranka v skupini kmečkih občin le s pomočjo slovenskih liberalcev pod Gabrščkovim komandom. »Gorica« pravi, da je vse to znano in se ne da ovreči.

»Gorica« nesramno laže. Resnica je ta, da Gabršček ni agitiral za Faiduttijevo stranko prav nič ne v splošni skupini in ne v kmečki. Niti ganil ni za Faiduttijevo stranko, ali Gregorčičeva »Gorica« laže naprej, kako da je gibal Gabršček v Gorici za Faiduttija. Samo nesramna laž se drži »Gorice«.

Ali zakaj tako hiti lagati? Samo zategadel, da bi odvrnila ljudi od dejstva, da je Gregorčič v resnici agitiral za laške liberalce v splošni skupini v Gorici ter da je šel celo sam v Brda agitirati za laške liberalne kandidate v kmečki skupini.

V »Soči« je bilo nasvetovano, naj se Slovenci v Gorici pri ožji volitvi iz splošne kurije vzdržijo volitve, ali Gregorčič ni hotel reči takó, marveč je šel sam voliti z odprto glasovnico laške liberalce in nagljal je na volišče razne slovenske klerikalne volilce. To vse je znano ter se ne da ovreči. — Takrat ob ožji volitvi je hrulil Gregorčič Gabrščeka v »Gorici«, da kaj bo Gabršček ukazaval abstinenco, da nima nič ukazati, sedaj pa laže Gregorčičeva »Gorica«, da je Gabršček agitiral za Faiduttija. Tako tolče »Gorica« sama sebe po zobeh.

Gabršček se ni čisto nič utikal v volitve na laški strani ne v splošni ne v kmečki kuriji. To je res, to je znano in to se ne da ovreči. Kdor kaj drugega trdi, je podel lažnik!

Gabrščkova okrožnica do laških liberalnih veleposestnikov, ki volijo v skupini slovenskega veleposestva, tudi ne da miru »Gorici«. Gabršček je omenjal v okrožnici, da imajo klerikalci že večino, 15, s škofo 16 glasov, če pridejo še trije iz veleposestva, bodisi slovenskega ali laškega, bodo imeli tako večino, da bo mesto dež. glavarja, podglavarja, deželni odbor, vse sploh, kar je v zvezi z dež. zborom, v klerikalnih rokah. Nadškof je za to. Navedel je med drugim tudi slučaj, kako je nadškof hitro odstavil semeniškega profesorja dr. Tarlao, ker je volil v Gradcu liberalne kandidate. — Gabršček pa ni lovil glasov laških veleposestnikov, ampak svetoval jim je, naj ostanejo doma, da se boj v veleposestvu izbojuje med Slovenci samimi. To je pač moška beseda! — Naravnost fatotstvo je, loviti okoli vladne, liberalne, klerikalne, aristokratske glasove; ostudno je bilo gledati, kako so se klanjali tujcem ter beračili za glasove; žalostno pa preznačilno je bilo dejstvo, da so laški liberalci dr. Pajer, dr. Pettarin, Bombig in drugi vodili volitve za slovenske klerikalce v veleposestvu.

»Gorica« hoče črniti Gabrščeka radi tega, pa se je blamirala, kakor so se blamirali vsi tisti, ki so drli za Gregorčič-Pajerjevimi kandidati v slovenskem veleposestvu. Gabrščkova beseda je bila moška, ali zadela je ob Pajer-Gregorčičevo zvezo, ki se je kazala v pravi luči v teh volitvah v večno sramoto slovenskega katoliškega duhovnika don Gregorčiga. Gabršček ni storil nič nečastnega s svojo okrožnico. — Kaj pa je storil dr. Gregorčič vsled zveze s Pajerjem, to že prav sodi naša javnost.

Pripomniti moramo še, da so slovenski klerikalci najbrže pod težkimi pogoji dobili toliko laških in aristokratskih glasov v veleposestvu; kdo ve, kaj vse so morali obljubiti in v kaj se zavezati v škodo našega ljudstva radi onih glasov?!!

Klerikalni suroveži. Pišejo nam: Pred kratkim je napravila mala družba iz mesta izlet v Brda. Vstavili smo se v Vipolžah, kjer je bil ples.

Priskrbevši se tik plešišča v gostilni pod gradom sobo, se na to sami med seboj po svoje mirno zabavamo. Čez čas se pa, kakor običajno, pri plesu spro, na kar da gostilničarka povelje, vrata gostilne pozapreti. Vstregli smo ji takoj tudi mi. Ko se pa že ves hrup in fantovski prepir na plešišču in povsod poleže, naskoči našo sobo nekaj njih, ki so kričali: Ven z brezverci, dol s hinavskimi liberalci, proč s to zalego! Ali ko so videli, da so nalezli na krepko skupino mišičastih goriških sokolskih mladenčev, so osupnili, vrgli pihalnik v koruzo, in kričeč se umaknili. Če bi se še kedaj kaj takega zgodilo, bi se ljudje začeli ogibati Brd! Torej, pozor!

»Goriška slovenska mladina«. — Naznanja se, da prične prihodnjo nedeljo pouk krasnega novega plesa »Slovana«. »Slovani« nas v miarsičem spominja na jugoslovansko »Kolo«. Glasba je sestavljena edino iz slovanskih skladb, in razni liki sestojé večinoma iz slovanskih plesov. Za ta ples je treba najmanj 12 parov. K tem se lahko doda po 4 pare kolikokrat se hoče. Prosi se gospodične plesalke in gospod. plesalce, da se udeležijo tega pouka gotovo že prihodnjo nedeljo in potem nadalje redno. Novih parov, ki bi morda hoteli pristopiti po kakih dveh vajah, se ne bo moglo sprejeti, ker je »Slovani« precej zveržen ples, in ga torej ni mogoče vsak hip znova začeti.

Nemške šole v Gorici. — Imamo nemško gimnazijo, nemško realko, nemške vadbice, Schulverein ima veliko ljudsko šolo, sedaj se napravi ob državnem kolodvoru naraško ljudsko šolo, v katero bodo lovili slovenske otroke. Pa tudi država pridno skrbi za take nemške ljudske šole; poddržavlja jih, da jim da tako trdno podlago. Germanizacija je v cvetu! Ali namesto da bi se Lah in Slovenci skupno uprli germanizaciji, še podpirajo Lahi Schulvereinsko šolo s prispevki! Ali se bo to masče člo nad njimi, ki so tako zaslepljeni vsled neumnega sovraštva do Slovencev?!

Truplo cigana Cirila Majerja so potegnili končno iz Soče med Ročinjem in Kanalom. Kakor smo poročali, je bežal cigan pred orožnikom, ki mu je velel, naj se vstavi. Bežal je proti Soči pod Ročinjem. Orožnik je vstrelil ter zadel cigana smrtno. Cigan je padel v Sočo, iz katere so ga sedaj potegnili. Kakor znano, je zakrivil cigan Majer več tatvin ter je ubil nekega kmeta blizu Čedadu v Italiji.

Neki biciklist je dal v roke 14 letnemu Jos. Humarju iz Solkana revolver, naj mu ga zapre. Deček je hotel to storiti, pri tem pa se je obstrešil. Zdravit se je prišel v goriško bolnišnico.

Neki češki delavec iz Moravske, po imenu Hugon Zvilebil, je padel na Cerkljanskem v neki jarek ter si polomil levo nogo. Neki kmet se ga je usmiliti ter ga imel pri sebi več časa. Ker pa mu le ni hotelo biti bolje, so ga slednjič pripeljali v goriško bolnišnico.

Vozno plahto in vreče je prodajal v Gorici neki Anton Zadnik iz Planine. Prodajalca so zaprli, ker je blago najbrže ukradeno. Plahta in vreče se nahajajo pri policiji v Gorici, kjer jih lahko dobi, komur so ukradene.

Tatvine v Gorici. — Tapetniku H. Beltramu, stanujočemu blizu »rdeče hiše« št. 4. so pokradli neznani tatovi blaga za

50. K. Hišnemu gospodarju Milošiču pa je zmanjkala obleka.

Iz bolnišnice v zapor. — Poročali smo pred kratkim, da si je hotel na poti proti Soškemu mostu v Gorici vzeti življenje neki 29 letni V. Sova. Zadel se je slabo, zato je kmalu ozdravel v bolnišnici, iz katere se ga pripeljali v zapore, ker je sumljiv neke tatvine.

Po glavi je dobil z lesom neki Jos. Vodopivec iz Prvačine, ko je govoril s svojo ljubico pod njegovim oknom. Udaril ga je neki Marvin, ki baje tudi rad vidi Vodopivčevo oboževanko. Vodopivec se zdravi v goriški bolnišnici.

Priloga. Sobotni štev. »Soče« prilozimo vozni red. Vsakdo je naprošen, da istega razobesi na vidnem mestu. Vozni red razpošljemo na razne gostilne, kavarne, trgovce in društva, četudi niso naročeni na »Sočo«. Tudi ti so uljudno naprošeni, da ga razobesijo na prav vidnem mestu. Vozni red se bo razpošiljal zaviti v »Sočo«.

Sokolski vestnik.

Ustanovni občni zbor tel. društva »Sokol« v Kobaridu se je vršil 1. t. m. Udeležilo se ga je izvanredno veliko za Sokola vnetih tržanov. Brat župan Gruntar je v markantnih potezah orisal velik pomen sokolske ideje, ravno v Kobaridu, ker smo na meji Italije. Brat A. Uršič omenja, da prvi, ki je sprožil idejo ustanovitve Sokola v Kobaridu in nas neprenehoma navduševal ter nam obljubil tudi izdatno podporo, je bil preblagorodni gosp. Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici. Njemu in milostivej gospej soprogi, koja je obljubila darovati Sokolu zastavo, se izreče udanostno zahvalo. Brat A. Juretič predlaga, naj se voli g. Ignacij Gruntar za častnega starosta in bodoči Sokolski dom naj nosi po njem ime, kar je bilo z nepopisnim navdušenjem sprejeto.

Na to so se vršile volitve odbora. Voljeni so starosta br. župan Gruntar, podstarosta brat Ant. Juretič, nač. vad. ods. brat Ant. Uršič, njega namestnik Alojzij Šturm. Odborniki: Janjo Pignatari, Fr. Miklavič, Ferd. Volarič, Ivan Gruniar 82, Fr. Uršič, Jožef Jakli, Jožef Gruntar 13, Josip Komar. Pregledovalca računov Fr. Bogataj in Josip Deyetak. Pri konstituiranju odbora sta bila voljena br. Pignatari tajnikom in brat Fr. Miklavič blagajnikom.

Sokol v Št. Andrežu bo imel dne 20. t. m. zvečer ob 8. uri pri bratu Kuzminu izredni občni zbor. Na dnevnem redu je volitev delegatov za občni zbor primorske sokolske župe.

Zveza narodnih društev.

Tamb. in pevsko društvo »Svoboda« v Renčah priredi 21. t. m. veselico z izbranim vspevom s sodelovanjem vojaškega orkestra. Pevski zbor se pridno vadi ter upamo, da bomo imeli ta dan lep glasheni užitek.

Politični pregled.

Iz državnega zbora. — Sestali so se razni odseki. Navzočih je bilo včeraj v zbornici mnogo poslancev, — opaža se stremljenje ohraniti parlament in parlamentarizem proti absolutističnim nameram barona Bienertha. Sicer pa če misli vlada, da z absolutizmom užene Slované, se jako vara.

Okrajna in občinska zastopstva po čeških deželah pripravljajo veliko protestno akcijo proti sankciji jezikovnih zakonov.

Razne vesti.

Akad. - tehn. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo svoj 1. redni občni zbor dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih »zur Weinhecke« Klosterwiesgasse s sledečim vspevom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odborovo, 3. glavno poročilo odbornikov, 4. poročilo revizorjev, 5. poročilo klubov, 6. volitev novega odbora, 7. slučajnosti.

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi je izvolila na občnem zboru dne 27. vinotoka svoj odbor tako-le: teh. Janko Mačkovec, predsednik; med. Brunon Weisel,

podpredsednik; teh. Gustav Dežela, tajnik; pravnik Mirko Dežela, blagajnik; teh. Ivan Zorman, knjižničar; teh. Anton Ozvald, gospodar; teh. Jože Jelenc, časnikar; teh. Drago Leskovšek in teh. Fran Zelenko, namestnika; med. Ivan Jurečko in pravnik Fran Semrov, preglednika.

Zopet dva ponesrečena hribolazca. — Na severni steni Hochtorja sta se ponesrečila dva dunajska hribolazca Grigar in Larisch. Larischa so dobili že v soboto ubitega, Grigarja je pa našla ekspedicija v ponedeljek tudi ubitega. Z velikimi težavami so spravili oba v dolino. Kaj iščejo hribolazci sedaj v pozni jeseni v hribih, nam ni jasno in to vprašanje dopušča edino pravi odgovor: smrt.

Začetniku - zrakoplovcu, mehaniku Henry Pequet-u, je eksplodirala v zraku posoda z bencinom, zrakoplov se je vnel in zrakoplovec je skočil 5 metrov visoko na tla. Ni se težko pobil. To se je zgodilo v Hamburgu.

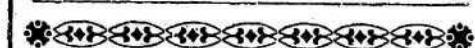
Romunski prestolonaslednik Ferdinand bo zastopal svojega očeta kralja Karola kot boter pri krstu najnovejšega sina nemškega prestolonaslednika.

Velezdajstvo na Dunaju. V koncertni dvorani Salvatorjeve kleti so se pripepile ob navzočnosti več sto ljudi in večjega števila vojaštva velike protiaustrijske demonstracije. Godba je igrala poslušlo pesem »Die Wacht am Rhein«. Občinstvo jo je pelo stoje in ploskalo kot divje. Navzoči prostovoljci so peli to pesem slavnostno. Držali so z desno roko za orožje, kakor to store dijaki, če nastopajo v viksu. Demonstracija je zavzela take dimenzije, da si koncertni kapelnik ni znal drugače pomagati, kot da je za »Wacht am Rhein« intoniral cesarsko pesem. Zdajci je izbruhnila še veliko pomenbnejša demonstracija. Ob navzočnosti vojaštva in v družbi z drugim občinstvom so peli burši: »Deutschland, Deutschland über alles.. itd. in sicer po melodiji cesarske pesmi. Policijskega nadzorstva pri koncertu ni bilo.

Književnost.

O dostojnosti. Sestavlil Edvin Rozman, konces. učitelj plesa. V Ljubljani 1909. Samozaložba. Knjižica stane 70 v, za dijake 40 v. Knjižica je priporočljiva.

Išče se soba (če mogoče z opravo) s kuhinjo. — Ponudbe na J. G. Piazza Corno št. 3. II. nadstr.

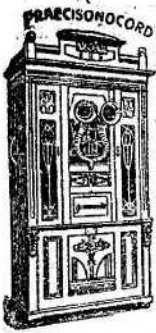


V odvetniško pisarno
v Celju
se sprejmejo:
solicitator,
stenograf in strojepisec.
Naslov pové upravnistvo.



Odvetnik
dr. Feliks Kovačič
ima
svojo pisarno
v Trstu
Via S. Nicolò št. 4.

Gostilničar ima vedno več gostov



ako si nabavi orkestrion, ki nadomestuje 12 godcev. Mnogo zabave in smeja vzbudi gramofon. Oboje dobiti najceneje pri podpisnem. Oglejte si mojo zalogo gramofonov, slovenskih plošč in orkestrionov.



Šivalne stroje vseh vrst imam v veliki izbiri v zalogi. Prodajam po najugodnejših pogojih tudi na obroke.

Ignac Šaligoj,
— urar —
Sv. Lucija ob Soči.

Anten Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče obrabljene in drobne blaga ter tkanila, prejo in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šoljarske.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjige.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

ZAHVALA.

Za izkazano iskreno odkritosrčno sočutje, kakor za časa bolezni, tako ob smrti našega iskreno ljubljenega

Andreja Peric-a

bivšega večletnega župana, uda okr. šol. sveta in cestnega odbora v Komnu

izrekamo najtoplejše zahvalo preč. duhovščini, sl. šolskim vodstvom in domačim in cerkvenim pevcem, kateri so s pomočjo pevskega društva „Nabrežina“ napeli žalostinke v cerkvi in na pokopališču, kakor tudi vsem sorodnikom in znancem ter vsemu občinstvu za mnogobrojno udeležbo k zadnjemu počitku.

V SLIVNEM, dne 2. novembra 1909.

Družina Peric.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,
dvonadstropna, z 8 sobami, pripravna za vsako obrt
se odda v najem takoj ali pa
proda prav po ceni.

Natančen naslov povz. upravništvo
„Soča“.

Čedlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane, velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas objetnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na doželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se meblovana soba s prostim vodom na trg. Poprašati je na Kornu št. 11.

Čevljarska delavnica

Jos. Cociancig

Gorica, Tekališče Josipa Verdi stv. 25
(nasproti ljudskemu urtu)

ima veliko zalogo moških, ženskih in otroških čevljev iz chevreaux, oscarja, lakastih in američanskih. Za sedanjo sezono ima na razpolago lepe suknene čevlje po takih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna popravila.

Tovarna strojev sprejme mladega uradnika

veščega slovenščine, nemščine in laščine — Trgovska naobrazba pogoj. — Eventuelno se sprejme mlad gospod brez prakse. — Vstop takoj. — Ponudbe s prepisi spričeval in navedbe zahtevkov na

K. & R. Ježek, tevarna strojev in livarna
na Blanskem (Moravska).



Čudovito nizke
cene dvokoles,
šival. strojev,
vsakovrstnih
gramofonov za
gostilne, kakor
tudi različnih
najuvejših plošč. Izvršujejo se
tudi vse poprave



Pri Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3.-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Ceniki franko.



Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi brzoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vožnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebni pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani
nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 31. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorje“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specijaliteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite! Svoji k svojim!